

— den være nok saa lempelig — paa Formuen, saa maa De erindre, at Formuen bestaar af mange forskellige Elementer og har mange forskellige Former; men der er en Klasse af Formue, som vil være for ganske overordentlig uheldig stillet lige over for en saadan fast Stats-Formueskat, og det er den faste produktive Formue, Landeindomme, Fabrikker, Handelskøbetabler og deslige. Enhver vil jo let se, at dersom vi i dette Dieblis lagde en Formueskat paa Landets Hartkorn, som svarede f. Ex. til en Indtægtskat af 4 pSt., saa vilde det ikke være at paalægge Hartkornbrugerne i Tidens Løb et Afdrag i deres Indtægt af 4 pSt., men det vilde være at berøve de nuværende Hartkornseiere $\frac{1}{25}$ af deres Formue, af Hartkornets Værdi. Og, mine Herrer! medens den faste Formueskat, lagt paa den produktive faste Eiendom, ufravigelig maa have en saadan Følge, kan jeg forstikke Dem om, at en Indkomstkat, som har en lignende fast Karakter, nødvendigvis vil have den samme Følge. Og det er ikke Smaating, som det her dreier sig om; thi som bekendt have vi her i Landet omtrent 382,000 Rd. Hartkorn, som vel kunne anslaaes i Gjennemsnit til 2500 Rd. pr. Lunde Hartkorn, lavt anslaaet, og det bliver et Beløb af 950 Millioner, som det er værd; og tage vi 4 pSt. deraf, saa have vi den smukke Sum af 38 Millioner, som en saadan fast Indtægtskat vil trække ud af de nuværende Cieres Lomme. Dersom kan jeg for mit Bedkommende aldrig være med til en saadan Omfordeling af vore Skatter, at man i Stedet for de nuværende indirekte Skatter — hvilke jeg for Øvrigt, som allerede sagt, ønsker kunne lempes saa meget som muligt, efter som de finansielle Forhold tilstede det — sætter en Indtægts- eller Formue- og Indtægts- eller lignende Skat. At en Indkomstkat under vanskelige Forhold — under Forhold, hvor det gjælder om hurtigt at skaffe Penge tilveie — kan være en nyttig Skat, har jeg ikke Noget at indvende imod; det har jeg allerede erklæret mig enig i. Jeg har udtalt mig saaledes om vore Beskatningsforhold, og det har været mig om at gjøre at komme til denne Udtalelse, og dersom Nogen af de Herrer, som have udtalt sig saa bestemt om disse Forhold, deraf maatte finde Anledning til at vise mig, at jeg her i nogen væsentlig Grad skulde have feilet, skulde Ingen være mere tilfreds med en saadan Tilrettevisning end jeg; men jeg har ikke troet, at det var rigtig længere at høre paa, at der den ene Gang efter den anden fremkom saadanne Udtalelser, som paa andre Steder i høi Grad kunde misforstaaes, og som kunde have yderst betænkelige Følger. — Efterat jeg saaledes har udtalt mig om denne Sag i Almindelighed, skal jeg endelig gaa over til at udtale mig om nogle enkelte Punkter i det foreliggende Finanslovsforslag. Der er da særlig et Punkt, som har berørt mig overordentlig nær. Det er, at den høitværende Kultusminister er bleven staaende ved den Afgjørelse, der blev truffen ifjor

under vauffelige Forhold, og som jeg rigtignok mener burde være søgt fjernet, nemlig at Udgifterne til den botaniske Haves Flytning skulde dækkes af Universitetets Kapitalformue. Det Staar, som derved gjøres i denne Formue, er saa stort, at det for iaar andrager omtrent $\frac{1}{8}$ af hele Formuen. Nu er jeg overbevist om, at der er Ingen tilstede her i denne Sal, som for Alvor ønsker at umuliggjøre Universitetets Bestaaen. Man kan have Noget imod dets nuværende Indretning, derom kunne Meningerne være delte; men jeg føler mig overbevist om, at der ikke i denne af Folkets kaarne Mænd bestaaende Forsamling er Nogen, som for Alvor kunde ønske, at vort Lands høieste Undervisningsanstalts Bestaaen skulde sættes i Fare. Nu kan man vel sige — og det er blevet sagt — at det er heller ikke Meningen; nei, paa ingen Maade, Staten maa træde til. Men, mine Herrer! naar vi i Mar tage Hundrede og saa mange Tusinder — jeg har ikke Beløbet lige paa rede Haand — men det er over 100,000 Rigsdaler, og et andet Mar tage noget Mere, saa er det dog vist, at Renten af disse Hundrede Tusinder, vi paa denne Maade tage, vil svænes i de følgende Mar og fremkalde ny Underbalance, og saa vil det sandsynligvis ikke være mange Mar, før vi have oppist hele Kapitalformuen; men da have vi tilfat den Arv, vi have faaet fra vore Fædre, og lade vore Efterkommere betale, fordi vi ikke have villet gjøre det i rette Tid. Trænger Universitetet til Tilskud, og kan Universitetet ikke selv afholde sine Udgifter — jeg maa sige, jeg har ikke kunnet forstaa, hvorledes man kunde paalægge Universitetet at anlægge botanisk Have for dets egne Midler — saa maa det være Statskassen, der maa træde til, eller saa maa det være den anden rige og fortreffelige Maffeko, nemlig Sorø Akademi, og der kunde være saa meget mere Anledning til at gaa ind derpaa, som det jo vil være de Herrer bekendt, at Sorø Akademi i de 19 Mar, der ere forløbne siden 1854—55, har bidraget 1,724,244 Rd. til forskellige udenfor det liggende Formaal, deriblandt det smukke Beløb 518,000 Rd. til Seminarierne, 255,000 Rd. til Folkehøiskoler, og 254,000 Rd. til Landbohøiskolen. Det synes mig virkelig, at der kunde være Anledning til at lade denne rige Institution komme Universitetet til Hjælp, da man jo ikke har været skaansom med at lade den komme andre og fjernere liggende Institutioner til Hjælp, og dersom det ikke sker fra anden Side, vil jeg uden Tvivl være betænkt paa at stille Vædringsforslag om, at disse Midler skaffes tilveie paa anden Maade end ved at oppise Universitetets Kapitalformue. — Et andet særligt Punkt, som jeg vil tillade mig at dvæle et Dieblis ved, er det foreliggende Forslag om en Ombygning af Kjøbenhavns Postgaard. Da vi i forrige Samling behandlede Budgettet for indværende Finansaar, tillod jeg mig alvorlig at henlede Opmerk-